

Stichting Vooropleiding Theater Amsterdam
Beleidsplan 2020 - 2025

Stichting Vooropleiding Theater Amsterdam

Naam	Stichting Vooropleiding Theater Amsterdam
Adres	Postjesweg 1
Telefoonnummer	020 7855501
E-mailadres	info@vooropleidingtheateramsterdam.nl
Kamer van Koophandel	74095773
Bankrekening	NL15 BUNQ 2208 6808 71

Bestuur

Voorzitter	Rein Hofman
Penningmeester	Marijke Schermer
Secretaris	Olaf Malmberg

Artistieke leiding	Mark Ram
Administratief medewerker	Paul Schaap

Boekhouder	Fidemon Administraties
-------------------	-------------------------------

BELEID EN STRATEGIE

Aanleiding en doelstelling

Vooropleiding Theater Amsterdam (VTA) werd opgericht vanuit de behoefte aan specifieke talentontwikkeling van jongeren ter voorbereiding op hun auditie bij één van de vier HBO-toneelscholen (Amsterdam, Arnhem, Maastricht en Utrecht), de Mime-opleiding in Amsterdam, of het HBO theaterkunstonderwijs zoals Fontys en Codarts. Jaarlijks doen er ongeveer duizend jongeren auditie voor de vier toneelscholen, en er worden in Nederland in totaal maximaal 50 studenten aangenomen op de vier HBO toneelscholen samen. Jongeren die talentvol zijn stromen dus niet vanzelf door naar één van de toneelscholen. Het is nagenoeg noodzakelijk om een gedegen vooropleiding te volgen om te worden aangenomen. Vanwege het grote aantal jongeren dat jaarlijks auditie doet op de toneelscholen, is het vereiste niveau om aangenomen te worden hoog.

Enige jaren geleden bestond er een theatervooropleiding in Amsterdam, maar die is helaas ter ziele gegaan vanwege het intrekken van subsidies. Voorheen brachten wij onze vooropleiding onder bij de stichting Vooropleiding Theater Nederland. Wij hebben echter besloten dat de naam Vooropleiding Theater Amsterdam beter past.

Vooropleiding Theater Amsterdam stelt zichzelf ten doel om jonge talentvolle mensen (16-21 jaar) voor te bereiden op de audities van de HBO-toneelscholen in Nederland om zodoende hun kansen op een carrière als acteur te verhogen. Via talentontwikkeling stimuleren we jongeren om zichzelf te ontwikkelen en op termijn een plek te veroveren in het professionele podiumkunsten-landschap. Talentvolle jongeren die zich breder willen oriënteren hebben de mogelijkheid om andere theatervooropleidingen te volgen.

De noodzaak van een vooropleiding zien we onder andere terug in onze samenwerking met de HBO toneelscholen. VTA onderhoudt intensief contact met de scholen, hun docenten en artistiek leiders. Voor de opleidingen is het van belang dat ze de juiste jongeren selecteren die zich gaan ontwikkelen tot volwaardige acteurs. Ook zien we regelmatig studenten die het advies hebben gekregen van de toneelscholen om een jaar onze vooropleiding te volgen.

Ieder jaar melden zich bij VTA ook jongeren met een migratieachtergrond die graag willen doorstromen naar een HBO toneelschool. Voor sommige van deze jongeren bestaat er een extra handicap om aangenomen te worden, aangezien hun culturele opvoeding minder aansluit bij het curriculum van de toneelscholen. VTA zorgt ervoor dat deze jongeren eenvoudiger aansluiting vinden bij de eisen van de HBO toneelscholen en het culturele curriculum.

Het opleiden van acteurs, performers en theatermakers is van onschatbare waarde voor onze samenleving. De autonome visie van kunstenaars op de samenleving, en de manier waarop kunstenaars uiting geven aan die visie in een kunstvorm, leidt tot innovatie en nieuwe inzichten in de maatschappij. Het onderwijzen van het acteerambacht en de kunstvorm van theater maken is daarmee van wezenlijk belang.

Tara Hetharia - Toneelacademie Maastricht

Doelgroep

VTA richt zich op jongeren van 16 tot 21 jaar. In deze jaren, die vaak beslissend zijn voor beroeps- en studiekeuzes, worden talent en doorzettingsvermogen zichtbaar. Het is belangrijk dat de jongeren die zich aanmelden bij VTA de ambitie en het talent hebben om op professioneel niveau te acteren. Anders dan bij andere kunstvormen, ben je als acteur zelf je instrument. Je put uit je stem, je lichaam, en naast je fysieke vermogen ook uit je geest. Het vergt een sterke persoonlijkheid om jezelf gedurende vier jaar op een toneelschool te laten vormen tot acteerinstrument. Mensen die toegelaten willen worden tot het programma van VTA hebben deze keuze al gemaakt. Ze hebben bijvoorbeeld een tussenjaar genomen om les te nemen of zijn op een andere manier gericht en serieus bezig zich toe te leggen op het vak en een plek te verwerven op één van de toneelscholen.

Visie

Het verschil tussen vrijblijvend een zin uitspreken en zorgen dat je betekenis in die zin legt zodat het publiek gegrepen wordt door wat je zegt zonder te horen dat je bewust betekenis aanbrengt, kun je leren. Ook het verschil tussen willekeurig door een ruimte bewegen en bewust gebruik maken van de ruimte zodat je communiceert conform het personage, de situatie of het stuk, kun je leren. Bij VTA verwijzen we vaak naar 'in het moment zijn'. Hiermee bedoelen we dat cursisten in staat zijn de instrumenten die ze aangereikt hebben gekregen, zodanig kunnen inzetten dat ze betekenis leggen in hun bewegingen, hun houding en hun tekst, terwijl het geheel tegelijkertijd ter plekke ontstaat. In de lessen reikt VTA de cursisten die instrumenten aan.

De ingang tot het acteren die we de deelnemers bieden is dat ze ervaren wat het is om te spelen. We houden een hoog tempo aan in onze lessen, ze zijn zeer intensief. De deelnemers zijn continu bezig op de vloer. In plaats van te overleggen, te discussiëren, te reflecteren of veel tekst te lezen, concentreren we ons op de uitvoerende aspecten van het acteren. Tijdens het Toneelschool Traject (zie onder) komt tekstanalyse ook veelvuldig aan bod. We spreken de spelersmentaliteit van de jongeren aan en laten hen veel uitvoeren, ongeremd door intellectuele beschouwingen. Hierbij gaan we steeds uit van de eisen van de HBO-toneelscholen. De lat ligt dus hoog.

Kennis, en ook het kunstenaarschap, de artistieke route die de deelnemers bewandelen, komen wat ons betreft later, op de toneelschool, meer tot ontwikkeling. Om te beginnen vinden wij het belangrijk dat de jongeren vooral ervaren wat het betekent om 'goed' te acteren. Ze vergaren kennis door middel van de ervaring. Bovendien is intellectuele kennis niet altijd noodzakelijk om een rol te spelen. Je kunt allerlei boeken doornemen over methodes maar daar heb je weinig aan als je de technieken niet daadwerkelijk uitvoert.

De spellessen staan bij VTA dan ook centraal. We maken geen producties maar focussen op de ontwikkeling van de deelnemer als speler en performer. De lessen staan altijd in het teken van zijn/haar ontplooiing als speler. De spellessen stellen de jongeren op eenvoudige manier in staat om 'in het moment' te zijn. Zonder het uitgangspunt van een voorstelling te moeten neerzetten, rekening te moeten houden met een groter geheel, zijn ze vrij om zich te concentreren op de lessen zelf, om maximaal te ontdekken wat voor hen werkt en wat niet.

Om inspiratie te vinden en te geven, is het noodzakelijk dat de deelnemers uit hun comfort zone treden. Ze dienen bereid te zijn een onveilig gebied op te zoeken, zichzelf bloot te geven. Dit is de enige manier waarop ze zichzelf daadwerkelijk kunnen ontwikkelen. VTA is er niet om persoonlijke problemen van de deelnemers op te lossen, wel om hen uit te dagen zichzelf te ontplooiën, hun grenzen te leren kennen en inzicht te krijgen in zichzelf.

Olivier Herter & Nikki Kuis - Toneelschool Arnhem en Toneelacademie Maastricht

ACTIVITEITEN

VTA biedt een jaartraject aan voor ambitieuze jongeren. Dit bestaat uit een aantal Voorselectielessen en het Toneelschool Traject. Om in aanmerking te komen voor het Toneelschool Traject dienen kandidaten deel te nemen aan de Voorselectielessen.

Voorselectielessen

De Voorselectielessen starten elk jaar in september. In deze lessen hebben studenten één keer per week in de avond les gedurende vier weken. Na deze periode volgt een evaluatie, met al dan niet toelating tot het Toneelschool Traject.

Lesstof en toetsing voorselectie:

- Elementair spel
- Status
- Focus
- Verbeelding
- Groot spel
- Personages
- Ruimte
- Monologen
- Dialogen
- Improvisatie
- Overdracht
- Camera acteren
- Gevoeligheid
- Speltechnieken
- Zeggingskracht

We hechten veel waarde aan eerlijke communicatie. De criteria die we hanteren bij de evaluaties zijn uiteenlopend. Wel maken we altijd een zorgvuldige afweging. We kijken naar de aanwezige spelkwaliteiten (onder andere spelinzicht, concentratie, gevoeligheid, verbeelding, tekstbehandeling, transformatie en fysieke verbeelding), en naar de groeimogelijkheden van de deelnemer. Is hij/zij open? Ambitieuze? Heeft hij/zij voldoende maturiteit? Voldoende energie? Is hij/zij gewaagd en inspirerend voor anderen?

Toneelschool Traject

Het Toneelschool Traject is het intensieve jaartraject van VTA. Om toegelaten te worden is het van belang dat jongeren beschikken over talent, ijzeren doorzettingsvermogen, motivatie en de wens om aangenomen te worden op één van de vier HBO toneelscholen, de mime-opleiding in Amsterdam, of om door te stromen naar het HBO theaterkunstonderwijs zoals bijvoorbeeld Codarts of Fontys. Zoals gezegd dienen kandidaten auditie te doen of deel te nemen aan de Voorselectielessen om te kunnen starten met het Toneelschool Traject.

Het Toneelschool Traject biedt ruimte aan maximaal 12 deelnemers. Elke week zijn er zes lessen overdag en 's avonds (10.00-13.00, 14.00-17.00 & 19.00-22.00, van oktober tot april (tot aan de laatste rondes van de audities van de HBO toneelscholen). In het Toneelschool Traject bieden we een lespakket dat een goede indruk geeft van wat het volgen van een toneelschool inhoudt. De focus ligt op teksttoneel, performance theater, monologen, dialogen en improvisatie. Ook zijn er mogelijkheden voor de deelnemers om individueel met een docent te werken aan monologen en dialogen. We bieden alles wat er nodig is om jongeren goed voor te bereiden op de audities van de toneelscholen en zodoende ervoor te zorgen dat ze worden aangenomen op één van deze scholen.

Wij kiezen er bewust voor om tijdens het Toneelschool Traject geen eindproductie te maken omdat we in dit traject de nadruk leggen op het ontwikkelen van acteerkwaliteiten in plaats van maakprocessen. Aan de andere kant is het spelen voor publiek een verrijkende ervaring voor de deelnemers. Ieder jaar wordt het traject daarom afgesloten met de improvisatievoorstelling *De Jonge Wolven* in het Pleintheater in Amsterdam. In meerdere scènes krijgen een aantal acteurs een relatie en een situatie voorgelegd en beginnen meteen, zonder voorbereiding, te spelen. *De Jonge Wolven* is een zoektocht naar waarachtigheid in een verhaal. De kwaliteit van de scène staat voorop en niet de wens van individuele acteurs om te scoren. Humor wordt niet geschuwd, maar ook zeker niet direct opgezocht.

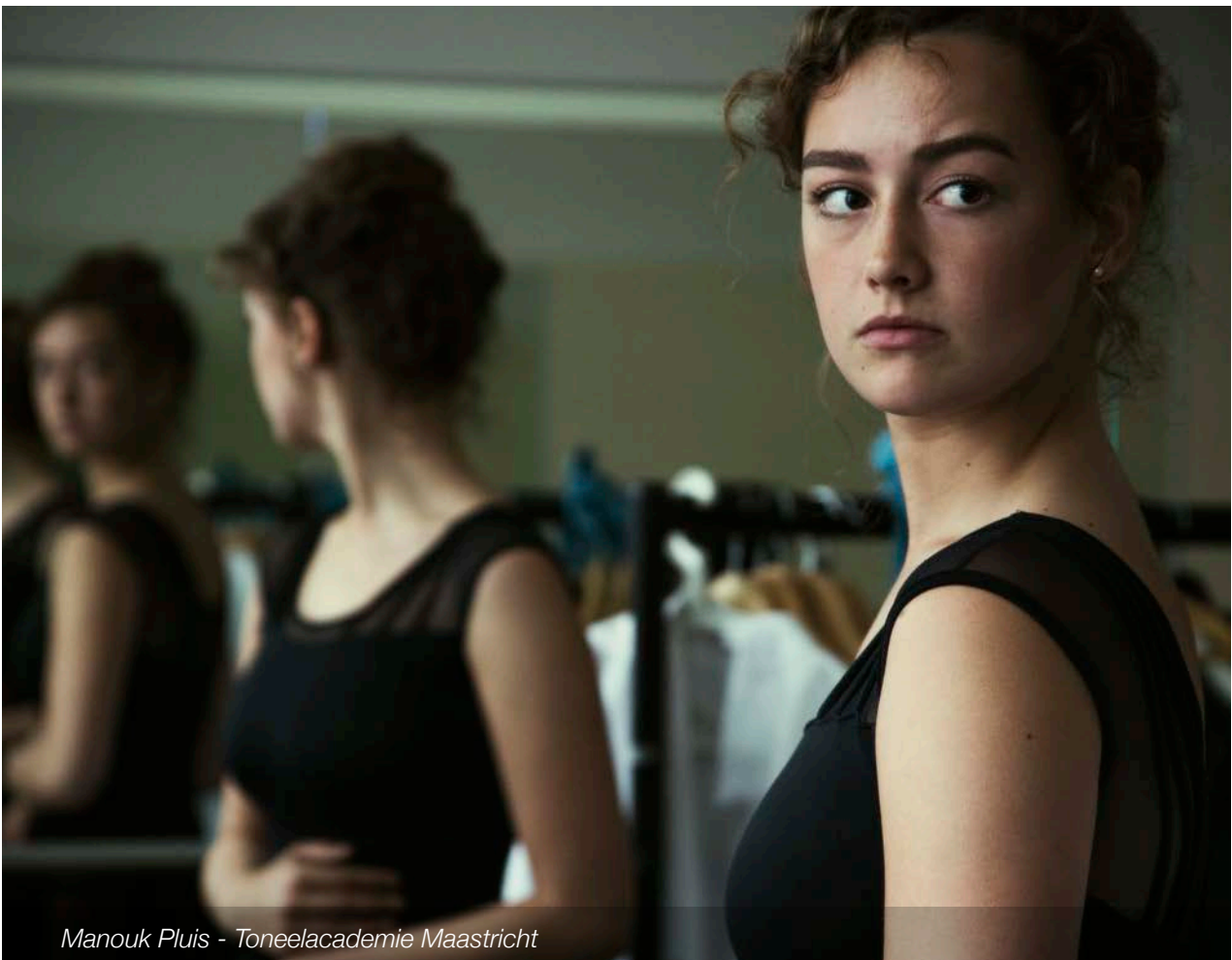
Fjodor Jozefzoon & Kartel Konings & Mees Hillhorst - Toneelschool Amsterdam - ATKA - ARTEZ

Plaats in het veld

De lessen van Vooropleiding Theater Amsterdam zijn gericht op de talentontwikkeling van jonge mensen die de ambitie hebben om op professioneel niveau te acteren. De jongeren die onze lessen volgen maken enorme stappen. Wij krijgen vaak feedback van hen dat ze in de eerste lessen meer leren dan ze in de jaren daarvoor gedaan hebben. De programma's van VTA sluiten aan bij de curricula van de HBO toneelscholen in Nederland, en we houden regelmatig contact met deze scholen. Onze docenten zijn mensen die zelf het acteervak kennen en/of lesgeven op de HBO toneelscholen.

Artistiek leider Mark Ram heeft in dertien jaar tijd honderden studenten begeleid binnen de formule en visie die ten grondslag liggen aan VTA. Je zou de organisatie gerust de 'hofleverancier' van de vier HBO Toneelscholen kunnen noemen. Meer dan 100 studenten die begeleid werden door docenten van VTA zijn de afgelopen jaren aangenomen op één van de toneelscholen (gemiddeld 10 per jaar).

In Nederland zijn er verschillende theatervooropleidingen, elk met een eigen nadruk. VTA is de enige vooropleiding in het land die zich puur richt op de doorstroom van jongeren naar de HBO toneelscholen. Alle jongeren die deelnemen aan de opleiding van VTA dienen dan ook auditie te doen voor de HBO toneelscholen in het jaar dat ze deelnemen.

Manouk Pluis - Toneelacademie Maastricht

Organisatie en Bestuur

Artistieke leiding

De artistieke directie is in handen van Mark Ram. Mark Ram heeft ruim dertien jaar ervaring als docent bij een vooropleiding (de eerste tien jaar bij Studio Act2act en de laatste drie jaar bij Vooropleiding Theater Nederland). Onder zijn leiding zijn inmiddels honderden jongeren aangenomen op de vier HBO toneelscholen in Nederland.

Administratief medewerker

De organisatie wordt administratief ondersteund door Paul Schaap. Planning, financiële, administratie, contributie.

Boekhouder

Fidemon administraties. De naam is samengesteld uit de woorden Fides en Moneta. Fides is de godin van de eerlijkheid en vertrouwen. Juno Moneta was een godheid waar het woord Money (Geld) van afgeleid is.

Docenten

Afhankelijk van de expertise die we nodig hebben, werven we acteurs en docenten, die hun eigen lespakket samenstellen op basis van hun achtergrond en ervaring en de vraag van VTA. Niet alleen het vastgestelde lesprogramma, maar juist de ontmoeting tussen student en docent vinden wij belangrijk. Vandaar dat alle docenten bij VTA professionele acteurs zijn of als actieve docenten verbonden zijn aan één van de HBO toneelscholen. Inspiratie en uitwisseling staan centraal bij de lesopdracht. Op dit moment werken we samen met Hein van der Heijden, Lieke-Rosa Altink, Lottje de Bruijn, Esgo Heil, Katrien van Beurden, Catherine ten Bruggencate, Camilla Siegertsz, Sadettin Kirmiziy, Ward Kerremans, Santino Slootweg, Laura de Geest en Aram Adriaanse.

Bestuur

Het 3-koppig bestuur is samengesteld uit ondernemende kunstenaars en vakgenoten, die de nodige ondernemende controle uitvoeren.

Voorzitter

Rein Hofman

Acteur en performer. Hofman studeerde aan de Amsterdamse Toneelschool en Kleinkunst Academie en is mede oprichter / initiator van de belangen organisatie ACT - Acteursbelangen.

Secretaris

Marijke Schermer

Schrijfster en theatermaker. Schermer studeerde aan de Toneelschool Arnhem. Zij heeft talloze toneelstukken geschreven die vertaald zijn in verscheidene Europese talen. De laatste jaren heeft zij zich volledig gestort op het schrijven van romans.

Penningmeester

Olaf Malmberg

Acteur en theatermaker. Malmberg heeft gestudeerd aan de Toneelschool Amsterdam. Hij heeft bij talloze grote en kleine toneelgezelschappen gespeeld en heeft zich de laatste jaren toegespitst als speler en maker van theater op maat.